

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

DE WIJZE KATER

spel in drie bedrijven

door

Herman Heijermans

Bewerking : Annick de Smet & Marc Houtekier

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2014
Nr.2722

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier 'Aanvraag tot opvoering'. Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen. Het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) aan Toneelfonds J. Janssens worden bezorgd of digitaal worden ingediend via www.toneelfonds.be -> opvoering.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt men dan van Toneelfonds J. Janssens de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten.

Iedereen die een 'Aanvraag tot opvoering' indient wordt verondersteld de 'algemene voorwaarden aanvraag opvoering' (zoals ze vermeld staan op onze website) te kennen en te aanvaarden.

(Indien u geen toegang tot internet hebt, gelieve ons dit te melden. Dan sturen wij u graag per post een exemplaar van deze algemene voorwaarden.)

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING!

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE WIJZE KATER* op te voeren moet de naam van auteur/bewerker *HERMAN HEIJERMANS*; bew. *Annick de Smet & Marc Houtekier* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2002/0220/007
ISBN 978-90-385-07552

© 2002 Toneelfonds J. Janssens/Annick de Smet & Marc Houtekier
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(8 dames – 11 heren (dubbelrollen zijn mogelijk))

Jana
 Bakker
 Tony, zoon van bakker
 Schoenlapper
 Boerin
 Slager
 Hans = Felix Scandaflexus Domestica
 Koning
 Prinses Regina
 Hofdame
 Lijfarts
 De Première
 Minister van Financiën
 Minister van Milieu
 Prins Arthur
 Eerste lakei Jeannette
 Tweede lakei Jean
 Kattenmepper Cesar
 Kok

DECOR

Er wordt met verschillende niveaus gewerkt om de afstand tussen de Koning en het volk te visualiseren. Het laagste niveau stelt het volk voor, het middelste niveau het Hof en het hoogste niveau de troon van de koning.

Bedrijf I

Op de voorgrond bevindt zich het huisje van Jana, vóór het doek, met daarin een versleten sofa, een kapotte stoel, een oude tafel en een kist met oude kleren.

Bedrijf II

Het doek gaat open en we zien een vervallen interieur van een paleis, met een troon. Er is geen of alleen gescheurde en kapotte aankleding.

Bedrijf III (na de pauze)

Opgesmukt decor van het paleis, aangeklede troon, vrolijke kleuren, gordijnen, natuurelementen.

E E R S T E B E D R I J F

EERSTE TONEEL

Tony, Bakker, Jana

JANA : Waarmee kan ik je van dienst zijn?

BAKKER : *(presenteert de rekening)* Hier zie!

JANA : Tony! Al zo vroeg uit de veren!

BAKKER : Hier zie!!

JANA : Ga toch zitten. *(blaast op stoel en gaat op sofa zitten)* Deze sofa zit echt comfortabel.

BAKKER : Mijn zoon en ik zijn hier niet op bezoek en wij gaan niet zitten. Hier zie, voor de derde keer.

JANA : Ik kan ook tellen. *(neemt papier)* Dit is de rekening als ik me niet vergis?

BAKKER : Als je je niet vergist? Tien, twintig maal heb ik die rekening laten aanbieden, en nu kom ik zelf. Ben je van plan de rekening te betalen, ja of neen?

JANA : Van plan, ja, maar een plan hebben is makkelijker dan een plan uitvoeren.

BAKKER : Allemaal praatjes! Betalen zul je, al moest ik je een proces aandoen. Dat zweer ik!

JANA : Doe geen valse eed, tenminste niet in het bijzijn van uw zoon.

BAKKER : Een kist, een kapotte stoel, een bank. Da's alles wat je overhoudt van je vaders erfenis. Alles heb je verbrast! Je vader keert zich om in zijn graf. Hier kijk, voor de laatste keer.

JANA : Als ik naar iets kijk meneer, dan is het naar jouw knappe zoon die je hebt meegebracht.

BAKKER : Tony, keer terug naar huis.

TONY : Maar vader,...

BAKKER : Hoor je niet wat ik zeg?

TONY : Maar vader, ik zou toch bij je blijven omdat je zo vreselijk kwaad kunt worden.

BAKKER : Tony, je zet hier geen stap meer binnen.

TONY : Maar vader...

BAKKER : Mijn handen jeuken om je een pak rammel te geven, opdrachtster!

TONY : Vader!

BAKKER : Ik zal je op een pak rammel trakteren! Ik waarschuw je, meisje, jij ontloopt me niet.

JANA : Zou je misschien iets minder luidruchtig kunnen zijn, want ik heb een huisgenoot die eraan gewend is om op een rustige manier gewekt te worden.

BAKKER : Iemand die niets te eten heeft en geen geld heeft om de bakkersrekening te betalen, hoeft er geen huisgenoot op na te houden. Tony!

TONY : Ja, vader!

BAKKER : Vooruit! Hier verspil ik geen woord meer aan. We gaan naar de rechter, en als die niet helpt, naar de koning!

JANA : Ik wens je een aangename wandeling in dit gezegend lenteweer.

BAKKER : Tony! Waarom treuzel je?

TONY : Dag Juffrouw Jana. Kijk me niet zo verwijtend aan, ik voel me al zo laag gezonken, zo minder dan minderwaardig, zo...

BAKKER : Nu heb ik er genoeg van. *(trekt zoon mee)*

TWEEDE TONEEL

Jana, schoenlapper

SCHOENLAPPER : Een minuutje. Ik sta hier al een tijdje te luisteren hoe je de bakker afwimpelt, en ik ben niet van plan mij ook te laten afschepen. Ik heb een maand geleden je schoenen hersteld, en zo lang ik mijn geld niet krijg, ga ik hier niet weg.

JANA : Ik vrees, schoenlapper, dat je dan langer dan je lief zal zijn op die plaats zal moeten wachten.

SCHOENLAPPER : 't Is goed, arrogante meid, ik heb geduld.

JANA : Ik ook.

SCHOENLAPPER : Een maand geleden heb ik je schoenen, die daar staan, hersteld.

JANA : Ja, helaas, een maand geleden. Ik zit ondertussen weer door mijn zolen.

SCHOENLAPPER : Al zou je op je blote voeten naar me toe komen, voor jou herstel ik geen schoenen meer.

DERDE TONEEL

Jana, schoenlapper, boerin

BOERIN : Stoor ik? Wat moet het zijn vandaag? Een liter melk? Vol of halfvol?

JANA : Geef maar vol! Bij warm weer drinkt ie meer dan anders.

BOERIN : En de centen?

JANA : De centen?

BOERIN : Jij staat nu al twaalf volle en zes halfvolle liter.....

JANA : Ik heb dat niet zo nauwkeurig bijgehouden, maar ik heb zo'n onvoorwaardelijk vertrouwen in uw voortreffelijke boekhouding, dat ik.....

BOERIN : Da's zeer vriendelijk maar vanmorgen lever ik geen melk zonder boter bij de vis.

JANA : Melk, boter, vis, ik watertand erbij. Kon ik het maar betalen!

BOERIN : Als je zo op zwart zaad zit dat je geen melk kan betalen, moet je er geen poes op na houden

SCHOENLAPPER : En geen schoenen laten herstellen!

BOERIN : Eergisteren zei je gisteren, gisteren zei je vandaag, en vandaag zul je betalen!

SCHOENLAPPER & BOERIN : Wij verzetten geen poot meer!!

VIERDE TONEEL

Jana, Schoenlapper, Boerin, Tony

TONY : Waarom roepen jullie zo?

SCHOENLAPPER : Zij laat een mens dagen en dagen wachten op zijn geld.

BOERIN : Je vader, de bakker, moet geld van haar hebben.

SCHOENLAPPER : En de kruidenier! En de slager!

TONY : Ach toe, wind je zich toch niet zo op.

BOERIN : Geen druppel melk krijgt ze nog van mij!

SCHOENLAPPER : En vandaag nog klaag ik je aan!

TONY : Wees toch wat redelijk. Als ze het niet heeft...

BOERIN : Dan moet zij haar smerige kater geen melk laten zabberen.

SCHOENLAPPER : Je zal nog van ons horen.

BOERIN : Geen druppel meer!!!

(Af)

VIJFDE TONEEL

Jana, Tony, Kater

TONY : Wat vind ik dat allemaal onplezierig voor je, juffrouw Jana. Als ik zelf geld had, zou ik je vragen of ik je mocht helpen.

JANA : En denk je dat ik dat zou aannemen? Heeft je vader je niet geleerd je spaarpot lief te hebben als jezelf?

TONY : Waarom spot je zo?

JANA : Spotten? Zie ik er uit als een spotter? De schoenlapper, de boerin, de slager, de kruidenier, én je vader...

TONY : Ik ben niet als mijn vader!

JANA : Nee, goddank.

TONY : Je hebt vroeger zo veel voor anderen gedaan, ik wou dat ik wat voor je kon doen.

JANA : Waarom voor mij? Het hele dorp kan getuigen dat ik een verloren schaap ben.

TONY : Als je wilt, kun je alles... *(Tony schrikt omdat de kater hem kopjes geeft)* Hé!

JANA : Dat mag niet, Hans, gedraag je!

TONY : Wat een schat van een dier, en wat is ie groot geworden sinds ik hem het laatst gezien heb.

JANA : Dat komt omdat hij volop ratten, muizen en vogels mag eten zonder erdoor in de schulden te geraken. Hé, op je plaats Hans, je maakt het Tony lastig. *(Tony staat recht)* Hé, blijf nog even zitten. Ik heb in geen dagen iemand op bezoek gehad.

TONY : Ik durf niet. Als mijn vader wist dat ik hier nog was... Dag Jana.

JANA : Dag Tony.

TONY : Ben je boos?

JANA : Als ik geld had...

TONY : Wat dan?

JANA : Dan zou ik een spiegel kopen waarin ik je 's morgens, 's middags en 's avonds zag.

TONY : En dan?

JANA : Dan niets. Dan zou ik de spiegel omkeren omdat het niet goed is te lang naar één ding te kijken.

TONY : Ik zie uw ogen ook zonder spiegel...

JANA : En ik de uwe

TONY : Dag Jana.

JANA : Dag Tony

TONY : Heb je vandaag niets anders te eten dan die korst?

JANA : Nee, maar ze is van de meest voortreffelijke kwaliteit. En ze is goddank zo droog en zo weldoorbakken dat ik elke hap minstens tweemaal moet slikken om hem door mijn keelgat te krijgen.

TONY : Dag juffrouw Jana, ik heb zo'n vreselijk medelijden met je.

JANA : Ik geloof niet dat ik dat waard ben. Heb medelijden met mijn kater, die het vandaag voor het eerst in zijn leven zonder melk zal moeten stellen. Want als ik met mezelf medelijden ga krijgen, dan...

TONY : Wat dan?

JANA : Dan ga ik vannacht in de lachende volle maneschijn kuieren en in mijn zielig eentje wat zitten dromen en luisteren boven op de rotswand, waar de kleine bergstroom in het dal stort en waar de wilgen en populieren als op een kerkhof zo rustig heen en weer wiegen en zingen. Ik heb er dikwijls gezeten de laatste weken. Als ik vandaag of morgen nog meer medelijden met mezelf krijg, doe ik mijn ogen daar zalig toe, en glij misschien, misschien, als een uitgebloeide losgewaaide bloem, zo zacht en zo zonder enig geluid naar beneden, en de bergstroom spoelt mij dan ergens aan, ergens...

TONY : Lieve God, doe dat niet, je bent nog zo jong, Jana, en er zijn toch ook mensen die van je houden.

JANA : Wie? Zeg mij wie?

TONY : De mensen aan wie jij in je goeie dagen zelf geld hebt geleend, die houden van je, en ik...

JANA : En jij? Waarom jij?

TONY : Dat denk ik zomaar... Dat zei ik bij wijze van spreken... Ik kan het niet zien dat mijn vader en de anderen je als een dief behandelen. Dat je hier leeft als in een gevangenis en niet te eten hebt... daar slaap ik niet van Jana... dat doet pijn ... Ik weet wel aan geld te komen... en zeg dan niet nee, als ik het je breng...

JANA : Geld van wie?

TONY : Wat doet dat er toe?

ZESDE TONEEL

Jana, Hans, Tony, de kattenmepper

KATTENMEPPER : Volk, volk

JANA : Wie is daar? Wat wil je?

KATTENMEPPER : Ik ben Cesar, de kattenmepper, ik betaal katten met zilver en katers met goud. Die kater van jou Jana, daar heb ik al nachten op geloerd, maar hij is me te vlug af. Ik bied je een goudstuk, als ik hem mag meenemen.

JANA : Hij is niet te koop!

KATTENMEPPER : Ik bied je twee goudstukken.... drie.

JANA : Hij is niet te koop

KATTENMEPPER : Het bont van de koning is door de ratten van het paleis kaalgevreten. Ik word minister als ik de koning een stevige kater bezorg. Vier goudstukken, Jana,... vier

JANA : Nee en nog eens nee.

KATTENMEPPER : Vijf goudstukken en denk aan het belang van het land. De koning slaapt niet meer, de koning eet niet meer, de koning wordt zwaarmoedig, de

koning raast en tiert... zes goudstukken Jana, en misschien word je ook minister.

JANA : Hij is niet te koop en scheer je weg.

KATTENMEPPER : (*roepend*) Wie heeft katten te koop? Wie heeft katten te koop?

ZEVENDE TONEEL

Jana, Hans, Tony

TONY : Je hebt toch niets te eten... Waarom doe je het niet?...

JANA : Omdat ik van dat dier hou, omdat dat beest alles met me meegemaakt heeft en van mij houdt...

TONY : En géén geld van mij?

JANA : Née!

TONY : Je kunt het me later teruggeven, Jana...

JANA : Nee! Nee en nog eens nee!

TONY : Goed dan, al vind ik het verschrikkelijk dat je honger lijdt!

JANA : Je bent een goede, lieve jongen, en ik had je eerder moeten leren kennen. Nu is het te laat. Voor alles.

TONY : Je maakt me bang...

JANA : Je ziet hoe ik glimlach. De dingen in het leven schijnen erger dan ze zijn. Dag Tony...

TONY : Dag Jana...

JANA : Je vergeet je bloemen.

TONY : Die vergeet ik niet. Die had ik voor jou meegebracht.

JANA : Dank je. Hij houdt van me... Hij houdt niet van me... Hij houdt van me...

KATER : Dat komt er van, Jana.

JANA : Wat zeg je, Hans?

KATER : Ik zeg: dat komt er van, Jana...

JANA : Word ik gek? Spreek "jij", Hans? Jij?

KATER : Ja, ik...

JANA : Daar krijg ik kippevel van! Praat jij echt?

KATER : Ja, ik...

JANA : Sinds wanneer?

KATER : Vind jij dat zo'n wonder?

JANA : Ik tril en beef ervan!

KATER : Wat?

JANA : Dat spreken als een mens...

KATER : Ik wil je geen onaangename dingen zeggen, Jana, en dat zeker niet op het ogenblik dat ik zagezegd voor het eerst met je praat. Zijn jullie onze meerderen, omdat je bij alles een mond opzet? Zijn "wij" jullie minderen, omdat wij zwijgen? Ik vind jou het sympathiekst in je slaap – en dan nog kun je dikwijls zo onzalig snurken, dat je de muizen van mijn pad houdt, en ik me met verbazing afvraag, of jullie bij dag en nacht "geluid" nodig hebben!

JANA : Ik geloof mijn oren niet...

KATER : Ik de mijne altijd! En dat komt omdat ik weet te luisteren. Jullie daarentegen babbelen, kakelen, rumoeren, alsof de hele wereld enkel om jullie draait. Soms kuier ik over de muur van het kerkhof en zeg tot mezelf: daar liggen de eindelijk-verstandigen van het praatzieke ras. Soms luister ik op het kozijn van een kerkraam wanneer de pastoor op de preekstoel uren, dagen, maanden nodig heeft om het jullie duidelijk te maken, dat je van mekaar moet houden...

JANA : Vreemd, vreemd, een sprekende kat als jij, komt in geen eeuwen voor...

KATER : Een zwijgend mens nooit.

JANA : Vreemd, ik voel me niets meer op mijn gemak!

KATER : Ik ook niet, want het is een ongehoord schandaal dat er geen warm bakje melk voor me klaar staat! Kun jij niet zelf ergens met een emmer onder de uiers van een koe in de wei kruipen om wat melk af te tappen?

JANA : Dat mag niet.

KATER : Waarom niet?

JANA : Omdat het niet mag.

KATER : Wil de koe niet?

JANA : Nee... de boerin

KATER : Je hebt alleen met de koe te maken. De melk is van de koe.

JANA : Nee, van de boerin.

KATER : Heeft de boerin melk?

JANA : Nee, de koe.

KATER : Dan begrijp ik er niets van. Als ik een muis achter het behang hoor, moet ik jou dan vragen of ik ze mag vangen?

JANA : Nee, de muis.

KATER : Waarom maak jij verschil tussen een muis en een koe?

JANA : Dat doet de boerin.

KATER : Stil!

JANA : Wat is er? Ik hoor niets.

KATER : Stil toch! Daar kruipt een lijster in de wingerd bij het raam. Mis. Hij is er vandoor.

JANA : Hans, men eet geen lijster! Dat is gemeen.

KATER : Waarom is het gemeen?

JANA : Omdat een lijster zingt.

KATER : Kakelt een kip?

JANA : Natuurlijk.

KATER : Jana, men eet dus ook geen kip! Dat is gemeen. En ik neem je dat dikwijls kwalijk.

JANA : Dat is niet hetzelfde. Jullie vernielen uit moordzucht.

KATER : En jullie moorden uit vernielzucht. Laten we er geen boom over opzetten. Het onderwerp is te delikaat en te pijnlijk want de mens is een bijzonder beest – 'n béést van 'n béést...

JANA : Dit is pas echt gemeen, Hans!

KATER : Nu zul je me niet geloven, maar ik gaf mijn héle zaligheid voor een halve liter melk!

JANA : Behelp je voor één keer met water, Hans...

KATER : Ik denk er niet aan. Ik slurp wel ergens een slokje. Als ik straks voorbij de pastorie slenter, zit de meid van de pastoor voor het raam of in de voortuin, en als ik haar met takt kopjes geef, giet ze me een kopje vol. Is ze er niet, dan loer ik ergens anders op een te volle melkkan. Neem... als je niet krijgt.

JANA : Dat is geen levensleer, Hans. Gij zult niet stelen!

KATER : Steelt de muis, als ze broodkruimels van de vloer wegsleept?

JANA : Nee.

KATER : Steel ik, als ik de muis wegsleep?

JANA : Nee.

KATER : Steelt de boerin, als ze de koe melkt?

JANA : Nee.

KATER : Wat wil je dan? Als ik dorst heb en ik drink niét, dan besteel ik mezelf.

JANA : Hans, breng me niet in verleiding!

KATER : Jana, je bent of vanmorgen niet fris opgestaan, of de ogen van de jongen waarmee je daarnet zo sentimenteel omsprong, zitten je dwars, of wij twee zullen mekaar nooit begrijpen. Je kijkt naar de mensen en ik kijk naar de wijde wereld. Jij omlaag – ik omhoog. Begrepen?

JANA : Eerlijk gezegd: néé.

KATER : Dan zal ik je een voorbeeld uit duizend geven. Als ik verliefd word op de zij van hiernaast en zij op mij, dan vliegen we mekaar aan en takelen elkaar toe tot onze klauwen geen fut meer hebben. Maar dan begint de eensgezindheid en de liefde. Dat is natuur. Bij jullie “begint” het met eensgezindheid en liefde, maar “eindigt” het met elkaar aanvliegen en toetakelen. Dat is “onnatuur.” Daarstraks was de zoon van de bakker hier en keek jou met smeltende ogen aan. En wat deed jij? Je stond hem na te staren in het deurgat met een bosje bloemen in je hand. En in plaats van datgene te doen wat elk verliefd mededier in de natuur zou hebben gedaan: hem knuffelen en pakken... ben je als een idioot de blaadjes gaan tellen om te zien of hij je mocht.

JANA : Dat is niet waar!

KATER : Trouw hem. Dat is de natuur

JANA : Ik kan niet, Hans!

KATER : Waarom niet, Jana?

JANA : Omdat ik geen geld heb.

KATER : Dat is onnatuur. Heeft één van ons geld? Heb ik geen dozijnen en dozijnen jongen, zonder geld? Er staat geschreven, Jana, ga en vermenigvuldig je, maar jullie “vermenigvuldigen” eerst en “gaan” dan zonder je te vermenigvuldigen. Schaam je. En schaam je dubbel, omdat als je de weg van de natuur gevolgd was door hem een kus te geven – ik weet niet wat dat kussen voor onsmakelijk

vermaak is, maar jullie schijnen er dol op te zijn- àls je hem een kus had gegeven, zou ik nu zeker een kommetje melk slabberen.

JANA : Jij redeneert gemakkelijk...

KATER : Ik redeneer verstandig...

JANA : Goed, verstandig. Maar als ik een beeld van een jongen met eerlijke bedoelingen omhels, bega ik een misdaad als ik dat doe met een halve stoel en een stel kapotte schoenen!

KATER : Hou je van hem?

JANA : Hans, als een ...

KATER : Ja, ik zie het al. We kijken allemaal op dezelfde manier in de natuur, als we verliefd zijn... Dus met een halve stoel en kapotte schoenen is het een misdaad?

JANA : Ja, Hans.

KATER : Ben het niet met je eens, Jana. Ik zou het een misdaad vinden als je elkaar omhelsde met een héle stoel en héle schoenen en je maar half van hem hield! Hoeveel rooie duiten heb je nodig om hem te trouwen en “mij” een behoorlijke thuis, zonder muizenissen, op mijn ouwe dag te verzekeren?

JANA : Hans! Ik leef in een bodemloos vat!

KATER : Waarom trek je zo'n lelijk gezicht?

JANA : Omdat ik nog nooit iemand in vertrouwen heb genomen...

KATER : Ik ben een gesloten boek, Jana. Zeg op!

JANA : Toen mijn vader stierf, was ik de baas – de baas over de boeren, de paarden, de koeien, de schapen en jou... Maar niemand mocht me. Mijn grootvader noemden ze een schurk, mijn vader een afzetter. Ze zeiden het niet hardop. Ze dachten het. Liep ik in het dorp, dan groetten ze stug. Achter mijn rug balden ze de vuisten. Het is niet prettig, Hans, enkel haat om je heen te voelen, haat als je eet, haat als je drinkt, haat als je in het zonnetje zit, haat als je slaapt. En het is niet prettig, dat de gebraden duiven je in de mond vliegen, zonder dat je er iets voor hebt gedaan. Toen, om ze mijn grootvader en vader te laten vergeten en die haat van me af te houden, heb ik domme dingen gedaan.

KATER : Welke domme dingen?

JANA : Ik liet de boeren geen pacht meer betalen, ik verkocht de paarden, koeien en schapen voor niemandal aan mensen die krom lagen van zorg, ik maakte schuld om anderen van schuld af te helpen – ik leefde als een gek, om de reuk van het geld dat ik geërfd had, kwijt te geraken. En juist toen ik begon te geloven dat ze hier en daar van me hielden, ontdekte ik dat te weinig geld je dubbel zoveel vijanden bezorgt. Eerst hebben ze me gehaat, omdat ik teveel had, en nu haten ze me omdat ik te weinig heb. Snap je?

KATER : Heb je niks als die korst in huis?

JANA : Nee, Hans.

KATER : Daar leef je geen volle dag van...

JANA : Zeg dat wel...

KATER : Wat kan ik voor je vangen, dat jij lust?... Ik heb waarachtig meelijden met je... Heb je trek in een dikke vette rat, een mannetjesrat – de wijfjes haal ik nooit te vroeg van het nest: die zorgen voor morgen en overmorgen, begrijp je?

JANA : Dank je...

KATER : Of in prima kwaliteit muizen, vlezig en sappige soort?

JANA : God beware!

KATER : Meid, je weet niet wat goed en wat lekker is. Wat dan? Een mus, een duif, een vink, een jonge fazant...?

JANA : Ik denk enkel aan hem!

KATER : Wou je dat ik met hem in mijn bek kwam aanlopen?

JANA : Het éniige dat me kan helpen is éerlijk verdiend geld...

KATER : Waar vind je dat?

JANA : Ja, waar?... Ik heb me er suf over gepiekerd... Hans, met jou zou ik schatten verdienen.

KATER : Met mij?

JANA : Als ik met een “spreekende kater” de wéreld rondreisde, dan zou het goud binnenstromen – en zou ik niemand tekort doen...

KATER : Zou dat éerlijk verdiend geld zijn?

JANA : Natuurlijk!

KATER : Natuurlijk?... Wat is daar voor natuurlijks aan?

JANA : Ze zouden hun laatste centen geven om jou te horen!

KATER : Om mij te horen! Nee! Ik denk er niet aan! Ik hou niet van dressuur, hou niet van een hond met een muilkorf, niet van een paard in 't gareel voor een kar, niet van een ezel met een vracht om zijn kuiten, niet van een os voor de ploeg!
Nee, je bent aan het verkeerde adres!

JANA : Dan niet.

KATER : Ik vlucht liever over alle daken en goten!

JANA : 't Is goed, Hans.

KATER : Nu, wees niet onmiddellijk in je wiek geschoten... Ik meen het zo kwaad niet en ik ben misschien wat uit mijn humeur, omdat er geen melk is... Ik hou het hier niet langer uit! Trek je je schoenen niet aan?

JANA : Nee!

KATER : Jij niet? Dan ik. Nu, zitten ze me als gegoten?

JANA : Hans, je maakt ze nog meer kapot!

KATER : Hoe kapotter, hoe gemakkelijker! Geef me je jasje eens aan!

JANA : Wat ga je beginnen?

KATER : Laatste metamorfose van kater tot mens. Ik herken mezelf niet! Ik lijk wel een echte heer, een panter, een tijger... Tot vanavond, juffrouw! Ik groet je met respect en grandeur...

JANA : Hans!

KATER : Roept u, juffrouw?

JANA : Je bent toch niet echt van plan om zo het dorp in te gaan?

KATER : Zo waarachtig als ik hier voor je sta!

JANA : En ik dan? Ik heb toch geen tweede paar schoenen...

KATER : Je wou ze toch niet aantrekken!

JANA : Zo kan ik niet uit! Hans, hou op met dat stom gedoe, en geef me mijn schoenen terug. Hoe kan ik zonder schoenen in geval van nood vluchten? Ik moét , moét weg kunnen!

KATER : Zo ineens?

JANA : Ja!

KATER : Er is toch nog geen maneschijn...

JANA : Wat bedoel je?